

УДК 343 (477)

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.04.2.30>

СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ІЗ ДЕРЖАВНОЮ ПОДАТКОВОЮ СЛУЖБОЮ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Жогло О.В.,

аспірант Науково-дослідного інституту публічного права

Жогло О.В. Система адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів малого підприємництва із Державною податковою службою України в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Репрезентоване дослідження присвячене актуальній проблематиці специфіки адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів малого підприємництва із Державною податковою службою України в умовах дії правового режиму воєнного стану. Наголошено, що стійка синергія між вказаними учасниками – важлива умова підтримки економічної стійкості держави на фоні складних викликів і загроз воєнного походження. Зауважено, що відповідна діяльність вимагає належного комплексного адміністративно-правового забезпечення. Підтверджено слушність точки зору про необхідність систематизації актів, що налічують відповідні норми адміністративного права.

З'ясовано сутність та проаналізовано категорію «адміністративно-правове забезпечення взаємодії суб'єктів малого підприємництва із Державною податковою службою України». З'ясовано, саме за допомогою відповідних інструментів можливе здійснення процесів регламентації управлінського впливу на поведінку всіх учасників досліджуваних суспільних відносин юридично уможлививши та санкціонувавши спільні заходи. Наголошено на винятковій ролі у такій діяльності норм адміністративного права, що вирізняються унікальним діапазоном властивостей, адаптованих до висвітленого вектору. Підкреслено, їхня присутність є обов'язковою під час регулювання заходів взаємодії.

Визначено й проаналізовано норми адміністративного права ключових актів чинного законодавства у відповідній області предметного регулювання. Доведено, що вони мають вагоме значення та формують відповідні механізми безпосереднього впливу на регульовані відносини. Також зацентовано увагу на тому, що завдяки їм юридично можлива реалізація основних форм і методів спільної діяльності суб'єктів малого підприємництва із Державною податковою службою України.

Розроблено авторську класифікацію джерел забезпечення взаємодії вказаних суб'єктів. До її числа запропоновано включити наступні групи актів: 1) Конституція України; 2) міжнародні договори; 3) закони; 4) підзаконні нормативно-правові акти. На основі сформованих підсумків ініційовано власне бачення елементного складу адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів малого підприємництва із Державною податковою службою України в умовах дії правового режиму воєнного стану, а саме: 1) Верховна Рада України, КМУ та деякі інші центральні органи виконавчої влади як суб'єкти правотворчості й окремо Державна податкова служба України, що наділена повноваженнями видачі підзаконних нормативно-правових актів і реалізації правозастосовних заходів; 2) адміністративно-правові механізми, які передбачають існування упорядкованих легалізованих процедур разової чи постійної спільної діяльності; 3) супутні, у тому числі неправові механізми, що забезпечують повноцінну взаємодію за всіма необхідними позиціями.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, адміністративно-правовий механізм, державне управління, законодавство України, заходи, норми адміністративного права, спільна діяльність.

Zhohlo O.V. The system of administrative and legal support for the interaction between small business entities and the State Tax Service of Ukraine under the legal regime of martial law.

The presented study is devoted to the current issues of the specifics of the administrative and legal support of the interaction of small business entities with the State Tax Service of Ukraine under the legal regime of martial law. It is emphasized that stable synergy between the specified participants is an important condition for supporting the economic stability of the state against the background of complex challenges and threats of military origin. It is noted that the corresponding activity requires proper comprehensive administrative and legal support. The correctness of the point of view on the need to systematize acts containing the relevant norms of administrative law is confirmed.

The essence of the category “administrative and legal support for the interaction of small business entities with the State Tax Service of Ukraine” was clarified and analyzed. It was found that it is with the help of appropriate tools that it is possible to implement the processes of regulating managerial influence on the behavior of all participants in the studied social relations, legally enabling and sanctioning joint measures. The exceptional role of administrative law norms in such activities, which are distinguished by a unique range of properties adapted to the highlighted vector, was emphasized. It was emphasized that their presence is mandatory when regulating interaction measures.

The administrative law norms of key acts of current legislation in the relevant area of subject regulation have been identified and analyzed. It has been proven that they have significant significance and form the corresponding mechanisms of direct influence on regulated relations. Attention is also focused on the fact that thanks to them, the implementation of the main forms and methods of joint activities of small business entities with the State Tax Service of Ukraine is legally possible.

The author's classification of sources of ensuring the interaction of the specified subjects has been developed. It is proposed to include the following groups of acts: 1) the Constitution of Ukraine; 2) international treaties; 3) laws; 4) subordinate regulatory legal acts. Based on the results formed, an own vision of the elemental composition of the administrative and legal support of the interaction of small business entities with the State Tax Service of Ukraine under the legal regime of martial law has been initiated, namely: 1) the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine and some other central executive bodies as law-making entities and separately the State Tax Service of Ukraine, which is empowered to issue subordinate regulatory legal acts and implement law enforcement measures; 2) administrative and legal mechanisms that provide for the existence of orderly legalized procedures for one-time or permanent joint activities; 3) accompanying, including non-legal mechanisms, that ensure full interaction in all necessary positions.

Key words: administrative and legal regulation, administrative and legal mechanism, public administration, legislation of Ukraine, measures, norms of administrative law, joint activities.

Постановка проблеми. Діяльність суб'єктів малого підприємництва (далі – СМП) невідворотно передбачатиме необхідність взаємодії з державними установами. Залежно від функціональної специфіки слід зацентрувати увагу на різному переліку публічних інституцій. Оскільки, мова може йти про ліцензування, нагляд за дотримання спеціалізованих нормативів (санітарні норми, правила, гігієнічні нормативи, якості товарів, пожежної безпеки тощо), що спонукає до правовідносин із конкретними представниками. Всі ці форми спільної діяльності є необхідними й важливими як для держави, так і самих СМП. Адже за вказаних умов держава виконує ряд монопольних конституційних функцій, а інша група учасників провадить власну діяльність з неухильним дотриманням всіх об'єктивованих приписів. У такий спосіб аналізовані представники можуть розрахувати на гарантування умов для подальшої безперешкодної роботи, що вкрай важливо в період воєнного часу.

Серед числа інституцій, які взаємодіють із СМП вагоме місце та роль відведені Державній податковій службі України (далі – ДПСУ). Тип і перелік повноважень органу на фоні класичних управлінських догм щодо оподаткування невідворотно спонукають до перетину діяльності. Навіть попри цифровізацію багатьох процесів питання спільних мір не знецінюється, а лише набуває нових проявів варіативності та трансформує поточну специфіку. При чому, знову ж таки, це має сенс і для самих СМП, адже добросовісні представники яких матимуть додаткову можливість належно провадити свою діяльність.

Однак, у період дії правового режиму воєнного стану мали місце стрімкі, часто непослідовні і економічно не виправдані підходи в рамках реалізації податкової політики [1], [2], [3]. Зокрема, виникали обґрунтовані питання щодо роботи податкових структур, а також рівня навантаження на СМП [1]. В рамках одного з соціальних опитувань 40 % респондентів зауважили, що нинішній режим перешкоджав розвитку бізнесу та залученню інвестицій [2]. Після чергового оновлення податкового законодавства у 2024 р. зустрічалися думки про різні адміністративні ускладнення, пов'язані з перебронюванням працівників, необґрунтованого блокування податкових накладних, неефективної комунікації між податковими та митними структурами, відсутність розширення програм кредитування підприємств та інших у тому числі податкових стимулів для бізнесу [3]. Більшість із цих дискусійних позицій лежать у площині взаємодії СМП з ДПСУ, адже на практиці чітко видно суть і причину проблеми. Разом із тим, лівова частка основних форм цієї діяльності є законодавчо врегульованими, що забезпечує їхню легалізацію. В світлі чого виникає об'єктивна потреба аналізу та систематизації відповідного адміністративно-правового забезпечення у період дії спеціального правового режиму.

Стан опрацювання проблематики. Тематика адміністративно-правового забезпечення взаємодії СМП із ДПСУ в умовах дії воєнного стану, попри власну гостроту, є недостатньо розробленою

у наукових джерелах. Загальні позиції адміністративно-правового упорядкування спільної діяльності податкових структур та суб'єктів підприємництва перебували у полі зору вітчизняних науковців саме на сучасному етапі. До прикладу, О. Носков розглянув питання державного регулювання підприємницької діяльності у період воєнного стану наголосивши, що однією з нагальних проблем є недосконалість деяких положень податкового законодавства [4]. Тематиці складнощів розвитку СМП присвячена спільна публікація Н. Михаліцької та М. Яцик [5], проте вона частково охоплює податкові аспекти. І. Сопроненков і С. Щуренко досліджують адміністративно-правовий механізм взаємодії бізнесу та держави у релевантний часовий проміжок [6]. Однак, дослідники не значну увагу приділили податковому вектору роботи у цій області. Н. Лаврик в одній із робіт акцентує погляд на специфіці адміністративно-правового механізму регулювання підприємницької діяльності [7]. Проте, знову ж таки, більшості типовим проявам податкових правовідносин авторкою не приділялася увага. Особливу увагу податковій компоненті присвятила А. Краковська, в тому числі визначивши одним із векторів підвищення ефективності однойменної установи поглиблення взаємодії з підприємництвом [8]. Разом із цим, саме правове забезпечення спільних мір залишилось поза дослідницьким інтересом науковиці.

Відсутність комплексних досліджень на фоні висвітленої значимості тематики вкотре доводить розробку останньої. Керуючись заключною частиною аргументування отримані результати будуть взяті за основу під час виявлення проблемних аспектів щодо взаємодії СМП з ДПСУ.

Мета статті: змістовний аналіз адміністративно-правового забезпечення взаємодії СМП із ДПСУ в умовах дії правового режиму воєнного стану. Наявна мета обумовила розробку наступного спектра завдань: 1) розкрити сутність категорії «адміністративно-правове забезпечення взаємодії СМП із ДПСУ»; 2) визначити й проаналізувати норми ключових нормативно-правових актів у відповідній сфері відносин; 3) розробити авторську класифікацію джерел забезпечення взаємодії СМП із ДПСУ в умовах дії поточного правового режиму та репрезентувати власне бачення системи досліджуваних засад.

Виклад основного матеріалу. Належне і послідовне вирішення всіх поставлених завдань, насамперед має на увазі розкриття суті наукової категорії «адміністративно-правове забезпечення взаємодії». Це сприятиме розумінню типових її особливостей формуючи бачення персоніфіковано-го інструментарію регулювання досліджуваної сфери відносин.

Загалом під адміністративно-правовим забезпеченням, на думку О. Гуміна і Є. Пряхіна слід розуміти упорядкування суспільних відносин уповноваженими на те державою органами, їх юридичне закріплення за допомогою правових норм, охорона, реалізація і розвиток [9, с. 48]. Також дослідники наводять і вузьке бачення предметної наукової дефініції зауважуючи, що вихідне його розуміння релевантне першому підходу, однак обов'язково враховується коло суспільних відносин [9, с. 48]. Р. Ігонін стверджує, що мовиться про фактичну наявність адміністративно-правових норм і досягнутий реальний стан їх реалізації суб'єктами державно-владних повноважень [10, с. 42]. К. Степаненко, в аспекті такого забезпечення щодо прав і свобод громадян України за кордоном, зазначає, що йдеться про регламентовану нормами національного законодавства діяльність органів державної влади, зміст якої становить створення умов для реалізації, охорони та захисту прав громадян України, які перетинають державний кордон або перебувають на території іноземної держави, за допомогою адміністративно-правових засобів [11, с. 14]. З приводу забезпечення Збройних Сил України В. Комзюк відзначає, що це сукупність адміністративно-правових засобів (норм адміністративного права, адміністративно-правових відносин, юридичних фактів, правових актів тощо), якими визначаються поняття, види, порядок проходження військової служби, права і обов'язки військовослужбовців, їх відповідальність, гарантії матеріального і фінансового забезпечення, правового і соціального захисту, а також діяльність суб'єктів публічної адміністрації по виконанню їх завдань, функцій і повноважень з використанням відповідних форм і методів діяльності у сфері військової служби з метою створення належних умов для ефективного функціонування військової служби у Збройних Силах України [12, с. 88]. Л. Чистоклетов і О. Хитра зазначають, що це адміністративно-правова основа впливу суб'єктів державно-владних повноважень на суспільні відносини у сфері публічного управління та їх діяльність, спрямована на формування, використання й удосконалення зазначеної основи з метою реалізації цілей адміністративного права [13, с. 178]. Репрезентовані бачення засвідчують активний інтерес до такої проблематики загалом не обмежуючись темпоральними проміжками, сферами регуляторного впливу та рештою факторів.

Із огляду на це, під адміністративно-правовим забезпеченням слід розуміти урегульований нормами адміністративного права спектр засобів, упорядковане застосування яких має санкціоновано впливати на поведінку учасників відносин. Іншими словами, процеси регламентації виконувани державою потребують законодавчого супроводження задля уникнення низки суспільних проблем.

Не залежно від типу засобу він має бути легалізований, тобто фактично визнаний соціумом. Такий підхід є єдиновірним, якщо вести мову про правову державу з відповідними управлінськими й організаційними проявами.

Вказане є релевантне і в контексті взаємодії СМП із ДПСУ як одного з численних векторів керованого впливу. Ключові форми спільної діяльності є обов'язково регульованими чиним законодавством, а конкретизовано нормами адміністративного права. Слушно переконливо стверджувати, що в цьому і проявляється сутність досліджуваного забезпечення, а саме – урегулювання форм та методів колективних заходів за участі аналізованого кола суб'єктів.

Очевидно, що відповідні норми містяться в актах законодавства різної юридичної сили. Зокрема, Конституцією України закріплені фундаментальні основи функціонування публічних інституцій, визначено коло гарантій СМП та загалом визначено вихідні моделі правопорядку в країні. Ст. 42 документа гарантовано релевантне право кожному громадянину за умови, що сам тип цієї діяльності визнаний державою і не посягає на суверенітет чи недоторканість. У цьому сенсі варто виділити і підпитання імовірної істотної загрози національній безпеці України від деяких форм та методів підприємництва. Також абз. 4 ст. 13 цього акту визначено, що держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання. Законом прямо визнано відповідне зобов'язання перед населенням, що надає мотивовані підстави розраховувати на відповідні форми підтримки. Реалізація вказаних заходів, із-поміж іншого, передбачає спільну діяльність тих чи інших учасників за для досягнення багатьох суспільно важливих цілей. Вказане чітко доводиться правозастосовними практиками та визнаними переконаннями значної кількості вітчизняних публічних діячів.

Ураховуючи підхід визнаний Розділом II Закону України «Про правотворчу діяльність», слід оглядово зупинитися на міжнародних договорах. В цілому необхідно відмітити, що вони не містять елементів прямих механізмів щодо такої діяльності. Разом із тим, їхні приписи мають значення для національної правової політики, що може відображатися на вітчизняних заходах взаємодії. Тому слушно стверджувати про побічний стосунок і вагому роль у цілому для системи законодавства України.

Важливе значення у цих процесах відведено законам, котрі, як відомо, регулюють найважливіші суспільні відносини в державі. У частині різних форм спільної діяльності слід виділити такі акти як закони України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні». Стосовно першого документа, то ним регламентовано побічні організаційні аспекти спільної роботи. Проте, необхідно усвідомлювати, що він не поширює дію на питання податкового контролю (абз. 3-4 ст. 2). З приводу другого наведеного акту, то слушно вести мову деякі форми спільної діяльності (у тому числі не правові) в межах напрямів розвитку СМП (п.п. 1-2 ч. 1 ст. 4). Не виникає сумніву, що у рамках політики удосконалення та спрощення порядку ведення обліку в цілях оподаткування, а також запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності для суб'єктів малого підприємництва, що відповідають критеріям, встановленим у податковому законодавстві можливі спільні заходи. Тим паче, вказаний підхід позитивно відобразиться на поступальному розвитку СМП забезпечивши стійку синергію з певними компонентами державної податкової політики.

Слід також окремо зупинитися на питаннях ліцензування деяких видів господарської діяльності. Зокрема, відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» дозволи на ці види діяльності видаються саме органами ДПСУ. Тип цих повноважень передбачає наявність і контролюючих, наглядових й інших заходів здійснюваних цими установами відносно СМП. В усіх випадках мають місце спільні міри як на засадах рівності, так і шляхом впливу одного учасника на іншого.

Центральне значення на цьому рівні відведено нормам ПК України, що пояснюється сферою регламентації та переважанню імперативного методу. В ході аналізу кодифікованого акту було встановлено, що питання справляння податків і зборів, у тому числі адміністрування цих заходів, податкового контролю, наглядових мір, а також відповідальність за порушення податкового законодавства закріплено в такому документі. Безумовно, деякі з цих питань мають логічне продовження у ГК України, ГКУ України, ККУ України та КПК України, однак у цьому випадку йдеться вже не йдеться про компетенцію ДПСУ. Також під час дії правового режиму воєнного стану, починаючи з 2022 р. вносились ряд змін націлених на адаптацію податкових режимів (Закони України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану», «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування

податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» та ін.). Проте, всі актуальні позиції закріплені саме в ПК України та є обов'язковими до виконання представниками СМП.

Норми адміністративного права щодо взаємодії містяться і підзаконних нормативно-правових актах, які спрямовані на виконання законів. Наприклад, згідно Постанови КМУ від 5 серпня 2015 р. № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (із змінами та доповненнями) органом ліцензування щодо діяльності з виробництва пального визначено ДПСУ, оптової та роздрібною торгівлі паливом, зберігання пального – територіальні органи ДПСУ. Тобто, вони конкретизують законодавчі приписи й унормовують багато саме процедурних аспектів спільної діяльності аналізованих суб'єктів. Постановою КМУ від 18 березня 2022 р. № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» унормовано ряд питань, що виникли за вказаних обставин. Зокрема, йдеться про діяльність у сфері виробництва і торгівлі спиртом етиловим, спиртовими дистилатами, біоетанолом, алкогольними напоями, тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, паливом, зберігання пального, вирощування тютюну, ферментації тютюнової сировини, а саме потребу обов'язкової ліцензії, яка видається саме органами ДПСУ. Вочевидь, що такі міри будуть реалізовані саме в рамках взаємодії аналізованих суб'єктів.

У цьому сенсі мають значення не лише акти КМУ, а й документи інших представників органів виконавчої влади. До прикладу, наказом Міністерства фінансів України від 29 липня 2022 р. № 225 «Про затвердження Порядку підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, та переліків документів на підтвердження» було уточнено специфіку здійснення окремих операцій СМП. Наказом ДПСУ від 4 вересня 2020 р. № 470 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку взаємодії між підрозділами органів Державної податкової служби України при організації, проведенні та реалізації матеріалів перевірок платників податків» розроблені однойменні рекомендації відносно певного вектору спільної діяльності.

Таким чином, норми адміністративного права, що лежать в основі адміністративно-правове забезпечення взаємодії ДПСУ й СМП містяться і у цій групі документів. При чому вони мають вагоме значення та формують відповідні механізми безпосереднього впливу на регульовані відносини.

Розглянуті акти дають мотивовані підстави стверджувати, що ці акти слушно систематизувати відповідно до реалій сьогодення. Вказане, своєю чергою, позначиться на упорядкуванні і самого адміністративно-правового забезпечення взаємодії аналізованих установ. До того ж, це сприятиме цілісній, комплексній і послідовній розбудові такого вектору державної політики в умовах воєнного часу.

Керуючись визначеними орієнтирами слід сформувати наступну мережу актуальних джерел: 1) Конституція України; 2) міжнародні договори; 3) закони; 4) підзаконні нормативно-правові акти. Сукупно вони формують відповідні механізми стійкої й різновекторної взаємодії СМП із ДПСУ.

У свою чергу, такі норми власне і формують адміністративно-правове забезпечення основних форм взаємодії досліджуваних суб'єктів. Будучи наділені винятковими значимим властивостями саме завдяки їм приводяться в дію механізми упорядкування відповідного діапазону відносин. Їхня присутність є обов'язковою для реального досягнення керівних цілей.

Тому будь-яка варіація елементного складу і характеру зв'язків системи адміністративно-правового забезпечення взаємодії СМП із ДПСУ базуватиметься на цих нормах. Іншими словами, при будь-якій кількості й типах адміністративно-правових засобів незмінним залишатиметься юридична основа, що вкрай важливо для розуміння природи регулювання.

В літературі існує численна кількість підходів щодо бачення системи відповідних засад. Проте, переважно йдеться про узагальнені підходи, що не враховуватимуть специфіку досліджуваної області наукового інтересу. На сучасному етапі перспективною бачиться точка зору, що вказана система має формуватися з таких засобів: 1) Верховна Рада України, КМУ та деякі інші центральні органи виконавчої влади як суб'єкти правотворчості й окремо ДПСУ, що наділена повноваженнями видачі підзаконних нормативно-правових актів і реалізації правозастосовних заходів; 2) адміністративно-правові механізми, які передбачають існування упорядкованих легалізованих процедур разової чи постійної спільної діяльності; 3) супутні, у тому числі неправові механізми, що забезпечують повноцінну взаємодію за всіма необхідними позиціями. Як бачимо, все зводиться до вирішальної ролі норм адміністративного права. Адже, перераховані інституції формують, змінюють чи скасовують останніх, а ДПСУ додатково функціонує в рамках таких норм. І навіть супутні механізми, будучи розраховані на організаційне і матеріально-технічне доповнення пріоритетних засобів не можуть суперечити визнаному адміністративно-правовому порядку.

Висновки

1. Адміністративно-правовим забезпеченням взаємодії СМП із ДПСУ є урегульований нормами адміністративного права спектр засобів, упорядковане застосування яких має санкціоновано впливати на поведінку учасників відносин. Його сутність полягає в урегулюванні форм та методів колективних заходів за участі аналізованого кола суб'єктів. Оскільки, процеси регламентації виконувани державою потребують законодавчого супроводження задля уникнення низки суспільних проблем. Не залежно від типу засобу він має бути легалізований, тобто фактично визнаний соціумом. Такий підхід є єдиновірним, якщо вести мову про правову державу з відповідними управлінськими й організаційними проявами не залежно від типу правового режиму в країні.

2. Досліджуване забезпечення юридично існує за рахунок об'єктивізації норм адміністративного права в актах різної юридичної сили. Вони мають вагоме значення та формують відповідні механізми безпосереднього впливу на регульовані відносини. Завдяки їм юридично можлива реалізація основних форм і методів спільної діяльності СМП із ДПСУ. До числа ключових нормативно-правових актів, що містять аналізовані норми слід віднести такі: 1) Конституція України; 2) закони України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», а також ПК України; 3) вузькоспеціалізовані підзаконні нормативно-правові акти КМУ, Міністерства фінансів України, ДПСУ та деяких інших центральних органів виконавчої влади.

3. На сучасному етапі державотворення джерела забезпечення взаємодії СМП із ДПСУ в умовах дії правового режиму воєнного стану слушно диференціювати у такій послідовності: 1) Конституція України; 2) міжнародні договори; 3) закони; 4) підзаконні нормативно-правові акти. Сукупно вони формують відповідні механізми стійкої й різновекторної взаємодії СМП із ДПСУ. Свою чергою, системи досліджуваних засад мотивовано і виправдано представити у такому складі: 1) Верховна Рада України, КМУ та деякі інші центральні органи виконавчої влади як суб'єкти правотворчості й окремо ДПСУ, що наділена повноваженнями видачі підзаконних нормативно-правових актів і реалізації правозастосовних заходів; 2) адміністративно-правові механізми, які передбачають існування упорядкованих легалізованих процедур разової чи постійної спільної діяльності; 3) супутні, у тому числі неправові механізми, що забезпечують повноцінну взаємодію за всіма необхідними позиціями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Длігач А. Як почуваються малий і середній бізнеси під час війни. Результати дослідження. Веб-портал: ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА. 2023. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2023/09/6/703949>.
2. Ільченко Л. Бізнес в Україні опитали про податкове законодавство: 8% оцінили позитивно. Веб-портал: ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА. 2023. URL: <https://epravda.com.ua/news/2023/12/15/707750>.
3. Кисляк Р. Без людей, грошей та світла: як виживає малий та середній бізнес в Україні. Веб-портал: РБК-УКРАЇНА. 2024. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/lyudey-groshey-ta-svitla-k-vizhivae-maliy-1733769973.html>.
4. Носков О. Державне регулювання розвитку малого та середнього бізнесу в Україні в умовах пандемії та воєнного стану. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2023. № 7. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-02-12>.
5. Михаліцька Н., Яцик М. Розвиток малого підприємництва в Україні у період воєнного стану: інструменти фінансової та кадрової безпеки. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2. С. 45–54. URL: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2023-2-6>.
6. Сопроненков І., Щуренко С. Управлінський механізм забезпечення взаємодії держави та бізнесу в умовах невизначеності. *Публічне урядування*. 2024. № 2 (39). С. 64–77. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2024-2\(39\)-8](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2024-2(39)-8).
7. Лаврик Н. Адміністративно-правовий механізм регулювання підприємницькою діяльністю. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки*. 2024. № 3 (71). С. 70–73. URL: <https://doi.org/10.32689/2522-4603.2024.3.11>.
8. Краковська А. Правове регулювання діяльності органів податкового контролю в сучасних умовах. *Академічні візії*. 2025. № 40. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1714>.

9. Гумін О., Пряхін Є. Адміністративно-правове забезпечення: поняття та структура. *Наше право*. 2014. № 4. С. 46–50.
10. Ігонін Р. Проблема доктринального визначення поняття «адміністративно-правове забезпечення». *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2015. № 2 (40). С. 37–43.
11. Степаненко К. Адміністративно-правове забезпечення прав і свобод громадян України за кордоном: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Дніпропетровськ (Дніпро). 2009. 19 с.
12. Комзюк В. Адміністративно-правове забезпечення військової служби у Збройних силах України. *Актуальні проблеми формування громадянського суспільства та становлення правової держави*: зб. матер. II-ї всеукр. наук.-практ. інт.-конф. Черкаси. 2019. С. 87–96.
13. Чистоклетов Л., Хитра О. Поняття адміністративно-правового забезпечення та його механізму. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2020. Т. 7. № 3. С. 173–180.